

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Jaro / Frühling 2016

Retromuseum Cheb

ŽIVOTNÍ STYL A DESIGN V ČSSR
LIFESTYLE UND DESIGN IN DER CSSR

Josef Váchal, *Kniha vzpomínek. Dialog díla a fotografie / Buch der Erinnerungen. Ein Dialog von Werk und Fotografie*

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie
14. 4. – 19. 6. 2016
Kurátorka / Kuratorin: Hana Klínková
Vernisáž ve středu 13. dubna v 17.00.
Komentovaná prohlídka s kurátorkou výstavy ve středu 1. června v 17.00.

Josef Váchal, *Voiříšek, Doxa a vlastní portrét / Voiříšek, Doxa und Selbstporträt*, barevný dřevoryt / Farbholzschnitt, 1921

Fritz Pontini, *Údolí Slatinného potoka u Františkových Lázní, kol. 1910 / Das Seebachtal bei Franzensbad, um 1910*

GAVU – Opus magnum
7. 4. – 19. 6. 2016
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž 6. dubna v 17.00.

Údolí Slatinného potoka u Františkových Lázní / Das Seebachtal bei Franzensbad, kol. / um 1910, olej, plátno / Öl, Leinwand, 75 x 100 cm, Österreichische Galerie Belvedere, Vídeň / Wien

Petra Herotová, *Vlna, smyčka, čára, mřížka / Welle, Schlinge, Linie, Gitter*

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie
7. 4. – 19. 6. 2016
Kurátor / Kurator: Jiří Ptáček
Vernisáž 6. dubna v 17.00.

Pouzdra Kazimír / Futterale Kazimír, tuš, fix a grafit na papíře / Tusch, Filzstift und Grafit auf Papier, 43 x 62 cm, 2016

Josef Váchal (1984–1969), malíř, ale především náš nejvýznamnější grafik 20. st., velkou část svého života také fotografoval. K této činnosti přistupoval různě: najdeme u něj snahy o uměleckou fotografii, zajímavé motivy si zaznamenával pro případné budoucí výtvarné dílo a konečně fotoaparát používal jako každý jiný pro dokumentaci krajin, lidí a situací. Z mladých let existuje řada autoportrétů, dále fotografoval své blízké – matku, ženu Mášu a přítelkyni Annu Mackovou, čtyřnohé členy své domácnosti a různé přátele. Výstava ale primárně nechce představit Váchala jako fotografa. Jejím cílem je zachycení „meziprostoru“ mezi výtvarným dílem a fotografií. Na některých případech dokládá, jak Váchal fotografii používal jako inspiraci či předlohu konkrétních děl, jindy snímky přibližují kontext, v němž vznikaly jeho práce týkající se určitých lidí a míst. Počátky Váchala - fotografa spadají do roku 1905, kdy vznikl i umělcův *Dennik 1905 / Kniha vzpomínek*. Podle něj byla nazvána nejen tato výstava, jejíž jedna část je deníku přímo věnována, ale i stejnojmenná kniha, která k ní vychází v nakladatelství Arbor vitae. Výstava je připravena ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví v Praze.

Josef Váchal (1984–1969), ein Maler, vor allem aber der bedeutendste tschechische Grafiker des 20. Jahrhunderts, hat einen großen Teil seines Lebens auch fotografiert. An diese Tätigkeit ging er in verschiedener Weise heran: Wir finden bei ihm Bemühungen um eine künstlerische Fotografie, er zeichnete interessante Motive auf für eine eventuelle Verwendung für ein Kunstwerk in der Zukunft und schließlich gebrauchte er den Fotoapparat wie jeder andere zum Dokumentieren von Landschaften, Menschen und Situationen. Váchals Anfänge als Fotograf fallen in das Jahr 1905, als auch sein *Dennik 1905 / Kniha vzpomínek* [Tagebuch 1905 / Buch der Erinnerungen] entstand, dem ein Teil dieser Ausstellung gewidmet ist. In erster Linie möchte diese Ausstellung jedoch nicht Váchal als Fotografen vorstellen. Ihr Ziel ist es, den „Zwischen-Raum“ zwischen dem Kunstwerk und der Fotografie zu erfassen. In einigen Fällen belegt sie, wie er die Fotografie als Inspiration oder als Vorlage eines konkreten Werks benutzte, in anderen belegen die Fotografien den Kontext, in dem seine Arbeiten im Zusammenhang mit konkreten Personen und Orten entstanden.

V rámci reciproční zápůjčky obrazů s Österreichische Galerie Belvedere prezentujeme obraz Fritze Pontiniho (1874 Vídeň – 1912 Vídeň) s místním námětem, doplněný o podobný motiv ze sbírek chebského muzea. Pontini patří mezi zapomenuté umělce, přestože ve své době byl poměrně známý. Pocházel z bohaté františkolázeňské rodiny hoteliérů, která sem přišla na začátku 19. st. z Chebu. V letech 1892 až 1901 vystudoval vídeňskou akademii, ve Vídni se oženil a usadil se zde natrvalo. Do Františkových Lázní se však pravidelně vracel a byl prvním malířem, který objevil motótní a nepřilíš malebnou krajinu Chebska. Slibně se rozvíjející kariéru přervala tragická smrt. 22. června 1912 se zastřelil ve svém vídeňském ateliéru v reakci na sebevraždu své ženy.

Im Rahmen des reziproken Austausches von Gemälden mit der Österreichischen Galerie Belvedere präsentieren wir ein Bild von Fritz Pontini (1874 Wien – 1912 Wien) mit einem lokalen Thema, welches durch ein ähnliches Motiv aus den Sammlungen des Museums Eger ergänzt wird. Pontini gehört zu den vergessenen Künstlern, obgleich er zu seiner Zeit verhältnismäßig berühmt war. Er stammte aus einer alten Franzensbader Hotelbesitzerfamilie, die zu Beginn des 19. Jahrhunderts aus Eger zugezogen war. In den Jahren 1892 bis 1901 absolvierte er die Wiener Kunstakademie, in Wien vermählte er sich auch und ließ sich dort auf Dauer nieder, kehrte jedoch regelmäßig nach Franzensbad zurück. Seine sich vielversprechend entwickelnde Karriere wurde von einem tragischen Tod unterbrochen: Er erschoss sich in seinem Wiener Atelier in Reaktion auf den Selbstmord seiner Frau.

Moderní umění nepozorovaně vklouzlo do života nás všech. Stačí se rozhlédnout doma a brzy určité narazíte na věc, jejíž podobu poznamenaly umělecké experimenty minulého století. Kreslířice a intermediální výtvarné umělkyni Petře Herotové (*1980) se propouštění domácího a uměleckého světa stalo nevyčerpatelným zdrojem poezie. V novějším kolážích a videích se výskyt moderního umění v našich domácnostech stal podnětem k parafrázím života ženy (ženy - umělkyně a ženy v domácnosti).

Petra Herotová studovala na Fakultě výtvarných umění v Brně a na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Za diplomovou práci získala hlavní cenu Start Point (2007). V roce 2009 byla nominována na Cenu Jindřicha Chalupického. Předloni byla finalistkou „českého ročníku“ Dorothea von Stetten Kunstpreis.

Die Moderne Kunst ist unbemerkt in das Leben von uns allen hineingeglitten. Es genügt, sich zu Hause umzuschauen und Sie werden bestimmt bald auf ein Ding stoßen, dessen Gestalt von den künstlerischen Experimenten des vergangenen Jahrhunderts gezeichnet ist. Für die Heimischer und künstlerischer Welt zu einer unerhöflichen Quelle der Poesie. In ihren neuen Collagen und Videos wurde das Vorkommen der modernen Kunst in unseren Haushalten zum Anlass für Paraphrasen des Lebens der Frau (der Frau als Künstlerin und der Frau im Haushalt). Herotová studierte an der Fakultät für bildende Kunst (FaVU) in Brunn und an der Akademie für Kunst, Architektur und Design (VŠUP) in Prag. Für ihre Diplomarbeit erhielt sie den ersten Preis von Start Point (2007). Im Jahr 2009 wurde sie für den Jindřich-Chalupický-Preis nominiert. Im vorvorigen Jahr war sie eine der Finalisten des „tschechischen Jahrgangs“ des Dorothea-von-Stetten-Kunstpreises.

František Tichý, Exhibice těla / Exhibition des Körpers

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot
5. 5.–4. 9. 2016
Kurátor / Kurator: Tomáš Winter

Vernisáž spojená s přednáškou kurátora ve středu 4. května v 17.00.

František Tichý, Hadí muž III / Schlangenschlang III, 1945, suchá jehla / Kaltnadel, 281 x 215 mm

Když boty, tak botasky! Fenomén Botas v Československu / Wenn Schuhe, dann von Botas! Das Phänomen Botas in der Tschechoslowakei

Retromuseum – Výstavní sál / Ausstellungssaal
18. 2.–28. 8. 2016

Kurátoři / Kuratoren: Darina Zavadilová, Jan Kloss

Výstava obsahuje výběr kreseb a grafik Františka Tichého (1896–1961) ze sbírek GAVU Cheb s námětem lidského těla. Postava, nejčastěji z prostředí cirkusu, varieté nebo commedia dell'arte, pro Tichého představovala hlavní nástroj pro vyjádření obsahu většinou existenciální povahy. K jeho umocnění volil specifický způsob prezentace jednotlivých figur, který bychom mohli nazvat exhibicí. Ve více případech je obohacena prvky erotiky a sexuality, místy přecházející až do pornografie. Tichého postavy mají navíc úzký vztah k tzv. grotesknímu tělu, uplatňujícímu se v lidové karnevalové kultuře středověku a renesance. Groteskní tělo obrací symbolicky svět naruby a projevuje se mimo jiné tím, že otevírá okolnímu světu své útroby včetně anální sféry. Častý démonický výraz Tichého aktů posiluje jejich nejednoznačný charakter. Narušuje divákovu tradiční pozici voyera, který se před obrazem bezpečně oddává smyslovému potěšení.

Die Ausstellung zeigt eine Auswahl von Zeichnungen und Grafiken František Tichýs (1896–1961) aus den Sammlungen der Galerie der bildenden Kunst Eger mit der Thematik des menschlichen Körpers. Die menschliche Gestalt, meistens im Milieu des Zirkus, des Varietés oder der Commedia dell'arte, stellte für Tichý das wesentliche Instrument dar, um einen Inhalt meist existentiellen Charakters zum Ausdruck zu bringen. Zu dessen Potenzierung wählt er eine spezielle Art der Präsentation der einzelnen Figuren, die wir als Exhibition bezeichnen könnten. In vielen Fällen wird diese durch Elemente der Erotik und der Sexualität bereichert, die stellenweise bis zur Pornografie reichen.

Značku sportovní obuvi Botas uvedl na československý trh národní podnik Botana v roce 1963. V mnoha ohledech získala výjimečné postavení, ať už díky úspěšnému exportu, počtu specializovaných modelů pro nejrůznější sportovní disciplíny nebo spojení s nejvýznamnějšími sportovci své doby. Především však dokázala zlidovět – jednou provždy zařadila do českého slovníku výraz „botasky“ označující jakoukoliv sportovní či volnočasovou obuv. Tato výstava připomene fenomén značky, která pro mnoho Čechoslováků představuje vzpomínku na vlastní mládí. Nechá nahlédnout do pozadí výroby, sortimentu a propagace v době svého největšího rozmachu v 70. a 80. letech. V neposlední řadě představí i příběh dvou studentů, kteří polozapomenutou značku dokázali v roce 2008 vrátit do povědomí. Název výstavy je vypůjčen z propagačních novin k 25. výročí Botany v roce 1974. Odkazuje na někdejší smělé cíle socialistického národního podniku ovládnout mezinárodní trh a předstihnout západní konkurenci.

Die Sportschuhe-Marke Botas wurde im Jahr 1963 auf dem tschechoslowakischen Markt eingeführt. In vielerlei Hinsicht erlangte sie eine Ausnahmestellung, sei es nun dank der Exportfolge, der Anzahl der Spezialmodelle für die verschiedensten Sportdisziplinen oder dank der Verbindung mit den bedeutendsten Sportlern jener Zeit. Die Ausstellung erlaubt einen Blick hinter die Kulissen der Produktion, des Sortiments und der Propagierung in der Zeit ihres größten Aufschwungs in den 70er und 80er Jahren. Nicht zuletzt stellt sie auch die Geschichte von zwei Studenten vor, die es im Jahr 2008 fertig brachten, die halbvergessene Marke zu neuem Leben zu erwecken. Der Titel der Ausstellung ist einer Reklamezeitung aus dem Jahr 1974 entliehen. Er verweist auf die einstigen kühnen Ziele des sozialistischen volkseigenen Unternehmens, als Konkurrent der bekanntesten weltweiten Firmen wie Puma und Adidas wahrgenommen zu werden.

Jiří Franta, Proč obrazy nepotřebují názvy / Warum Bilder keine Titel brauchen

GAVU – Museum café

14. 4.–2. 10. 2016

Kurátor / Kurator: Marcel Fišer

V cyklu výstav věnovaných ilustraci v galerijní kavárně nyní představuje Jiří Franta (1978) svého zábavného průvodce světem moderního umění určeného malým dětem. Spolu s autorem knihy Ondřejem Horákem za ni v roce 2015 získali cenu Magnesia litera v kategorii dětské literatury. Jiří Franta vystudoval v letech 2001–2007 Akademii výtvarných umění v Praze. Od 2001 je členem umělecké skupiny Rafani. Spolu s Davidem Böhmem tvoří umělecké duo zabývající se především kresbou v jejich nejrůznějších významech a podobách. Spolu byli několikrát nominováni na Cenu Jindřicha Chaloupeckého (2009, 2010, 2012). V roce 2015 připravili úspěšnou výstavu pro GAVU Cheb.

In dem der Buchillustration gewidmeten Ausstellungszyklus im Galeriecafé stellt nun Jiří Franta seinen für kleine Kinder bestimmten amüsanten Führer durch die Welt der modernen Kunst vor. Gemeinsam mit Ondřej Horák, dem Autor des Buches, erhielt er den Preis Magnesia litera in der Kategorie Kinderliteratur.

Designér / Der Designer Josef Cupák

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe

18. 2.–12. 6. 2016

Kurátorka / Kuratorin: Zuzana Sajtáková

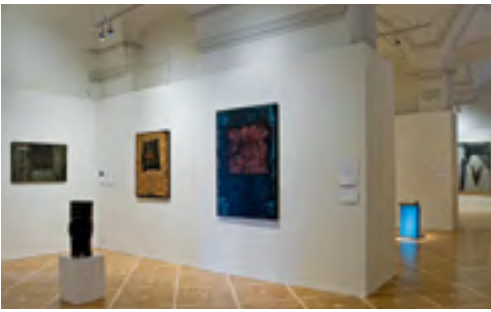
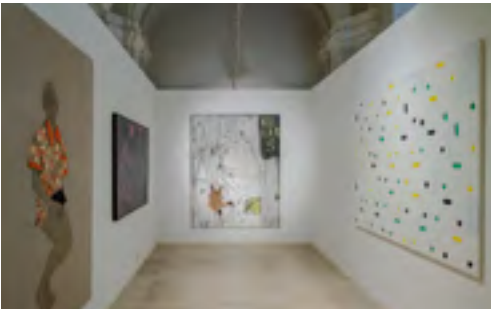

Chebský designér Josef Cupák (1933) vystudoval v letech 1959 až 1964 VŠUP v ateliéru tvarování strojů a nástrojů prof. Zdeňka Kováře, tehdy detašovaném v Gottwaldově (dnešní Zlín). V letech 1965 až 1980 působil v konstrukčním ateliéru v Chebu, kde vznikala podoba nových kol ESKA, mj. i slavné skládačky E 622. Poté se stal průmyslovým výtvarníkem na volné noze a postupně navazoval externí spolupráci s národními podniky a družstvy; mimo jiné navrhoval ortopedické pomůcky, francouzské hole, zahradní nábytek a bytové doplňky. V Chebu také od roku 1985 celých 23 let učil výtvarnou výchovu.

Die kleine Ausstellung macht uns mit dem Schaffen des Egerer Designers Josef Cupák (*1933) bekannt, der im Konstruktionsbüro der Egerer Fahrradfabrik ESKA Cheb tätig war. Hier war er unter anderem an der Entwicklung des legendären zusammenklappbaren Fahrrads E 622 beteiligt.

Skládací jízdní kolo E 622, návrh 1966 / zusammenklappbares Fahrrad E 622, realizace od roku 1967 / Entwurf 1966, Herstellung seit 1967, n. p. ESKA Cheb, Národní technické muzeum

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

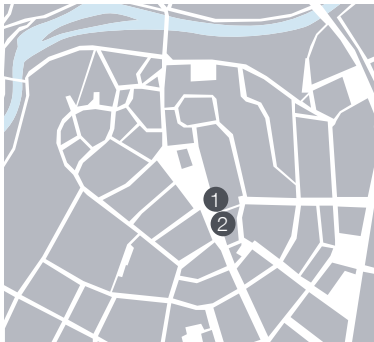
Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis).
Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Středý v GAVU

Přednášky a vernisáže se konají ve středu v 17.00.

6. dubna	Petra Herotová, Vlňa, smyčka, čára, mřížka	vernisáž
13. dubna	Josef Váchal, Kniha vzpomínek	vernisáž
20. dubna	Michael Zachař: Alois Kalvoda	přednáška
27. dubna	Prohlídka sbírek a nového depozitáře (Marcel Fišer)	prohlídka
4. května	Tomáš Winter: František Tichý	přednáška, vernisáž
11. května	Jiří Hulák: Stanislav Lachman a design elektrospotřebičů	přednáška
18. května	Michaela Ottová: Počátky italské renesance	přednáška
25. května	Richard Biegel: Barokní architektura v Čechách	přednáška
1. června	Hana Klínková: Josef Váchal	komentovaná prohlídka
8. června	Michael Zachař: Otakar Lebeda	přednáška
15. června	Michaela Ottová: Počátky italské renesance	přednáška
22. června	Richard Biegel: Barokní architektura v Čechách	přednáška
	Antonín Panenka (Retromuseum / Nad schody)	vernisáž
24. června (pátek)	KEIM & PEOK (Malá galerie, v rámci festivalu Graffiti Boom 07)	vernisáž
24.–26. června	Graffiti Boom 07	festival
29. června	Friedrich Feigl (1884–1965) (Velká galerie)	vernisáž
29.–30. června	Mezery v historii	konference

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR a Města Cheb. Titulní strany / Titelseiten: Oka slatí v Neuhütten / Moorangen in Neuhütten, 1931, barevný dřevoryt / farbiger Holzschnitt, z knihy Šumava umírající a romantická / aus dem Buch Böhmerwald sterbend und romantisch, Muzeum Šumavy Sušice; Pohled do výstavy Když boty, tak botasky! / Wenn Schuhe, dann von Botas!, Ausstellungsansicht